

PREDAVANJA na kr. šumarskoj akademiji ZAGREBAČKOJ

HLAVINKA

GRADNJA CESTA I ZELEZNICA

1/1

Gradnja cesta i željeznica.

Predavanje kr. profesora Ing. Vinka Klavinke, na kr. iu
marškoj akademiji zagrebačkoj.

Uvod.

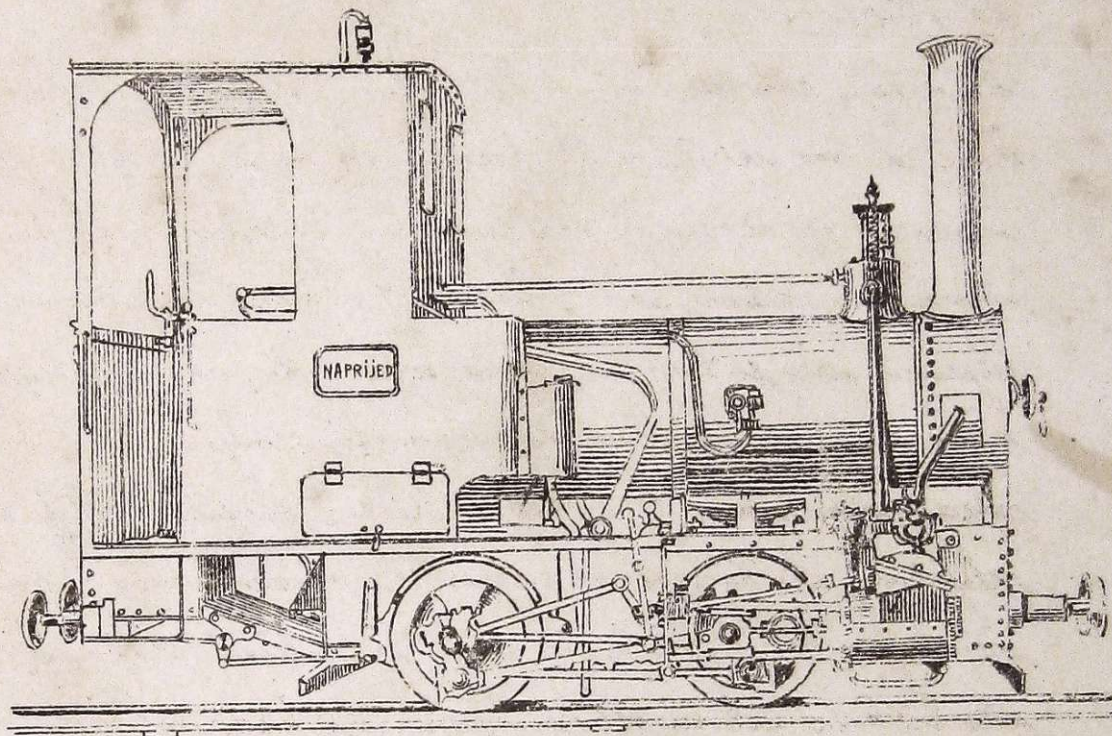
Poljko i sumsko gospodarstvo, kao što i rane grane obrta
bave se proizvodom ili preradjivanjem raznih dobara, koja su, čo-
vjeku od veće ili manje koristi. - Prema toj koristi dobivaju
dobra svoju uporabnu vrijednost, kojom označujemo subjektivnu
korist, koju čovjek iz njih čepi. - Narodno gospodarstvo razliku-
je od uporabne vrijednosti još i izmjenbenu vrijednost /: Fräuf-
markt /, kojom se izražuje vrijednost jedne stvari količinom dru-
ge stvari ili drugih dobara. - Ova izmjenbeni vrijednost dobara,
koja je glavnim objektom narod. gospodarstva, stvara se tezo,
vinom odnosno prometom ili cirkulacijom raznih dobara, koji
ma se ujedno nadopunjuje gospodarstvo pojedinca. -

Trgovinom dobivaju razni proizvodi, koji su, se na jednom
mjestu nagomilali, tek svoju prometnu vrijednost, dočim na mje-
stu proizvoda ne imaju nikakovu ili vrlo malu vrijednost. Tr-
govina pribraja se stoga u narod. gospodarstvu k produktivnoj rad-
nji čovjeka, a od razvitka trgovine ovisi narodna blagosta-
nje /: merkantilizam i fiiskratizam / - . Trgovina jako slu-
ži se kod oživotvorenja prometa u pravom redu raznim obćil-
ima, kojima se razni proizvodi približavaju svom kona-
mentu, koji to ili ono dobro treba. - Bez obćila ne možemo si
trgovine niti predstaviti, a nebi ni industrija mogla napre-
ovati, jer bi joj nemanjkala sirovina.

Pravilan, pravilan i slobodan promet stvara ili po-

skopčane prozore, težinom 6-15 ts. u nominalnoj snazi 10-50 HP.

Za stalne, uko tračne željeznice mogu se dakako upotrebljavati i teže lokomotive sa težinom 15-25 ts. u nominalnoj snazi 50-100 HP.

Uporaba lokomotive preporuča se u svim onim slučajevima, gdje se mora pre-
kčiti velike količine tovara na velike udaljenosti, gdje je radna snaga čovjeka,
konijska snaga i gdje je gorivo jeftino.

Radna snaga lokomotive iznosi na horizontalnoj tračnici, po pribli-
znoj $\frac{1}{8} = 0.15$ težine; n. pr. je li težina lokomotive 10 tona = 10.000 kg.
iznosi radna snaga lokomotive na horizontalnoj pruzi:

$$10.000 \times 0.15 = 1500 \text{ kg ili } 20 \text{ HP.}$$